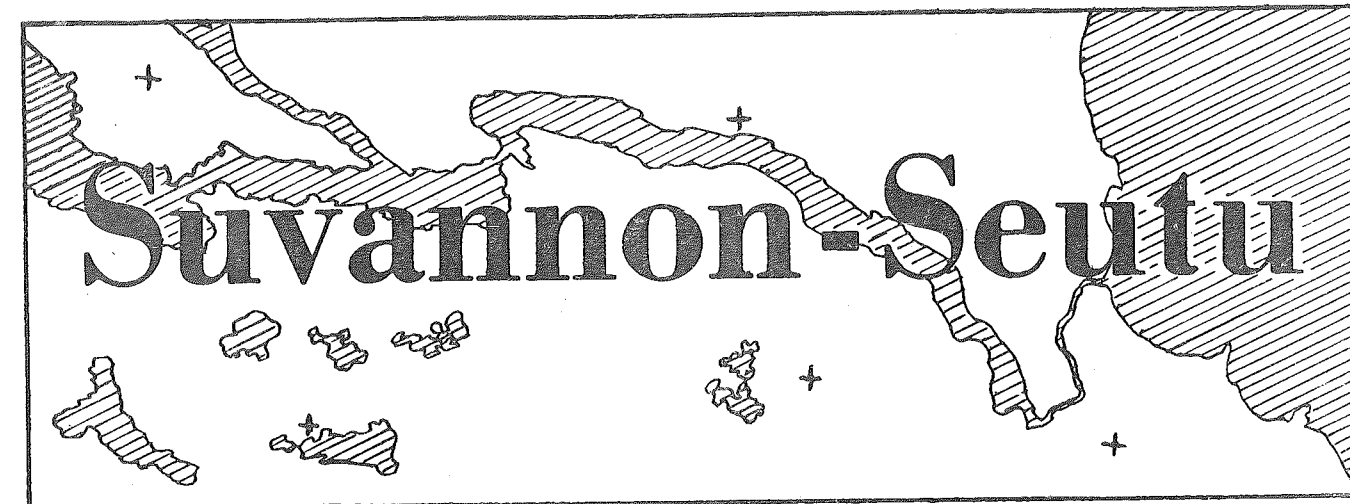

N:o 1 JOULUKUU

Suvanto-Säätiön julkaisema aikakauslehti.

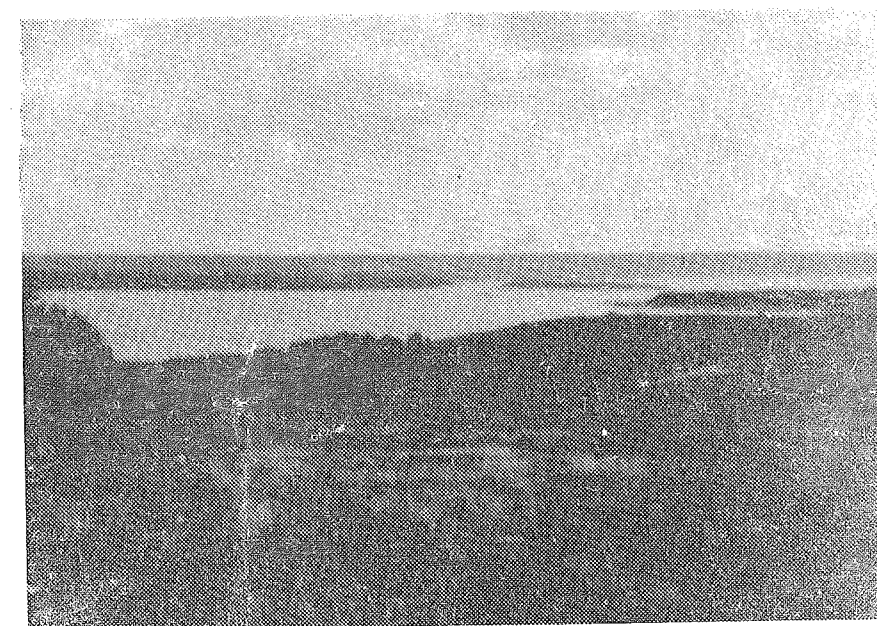
1957

Suvannon-Seutu esittäytyy

Tämä lehti, jonka ensimmäinen »ulosanti» tapahtuu yllämainittuna päivänä on tarkoitettu viihdyttämään jokaisen Suvannonseudulla ja sen ympäristössäkkin asuneen, tahi sieltä perusjuurensa saaneen perheen iltapuhteita ja muita lepohehtkiä, mutta haluaa olla jokaisen perheen tuttava, jolla vain on halua ja tuntee mielenkiintoa entisten suvantoseutulaisten vaiheisiin.

Arvoisat lukijat ja lukijain tavat vetoamme teihin. Lehti, mikä tahansa, ei sinänsä ja itsesään ole mitään muuta, kuin kapale kirjapainossa käsiteltyä paperia. Vasta silloin kun lehdellä on ystäviä... kannattajia, kuten on tapana sanoa, on se jotain arvollista ja se voi myöskin tarjota lukijoilleen nautittavaakin ja mielenkiintoista. Mitä suurempi ystäväin joukko kerääntyy jonkin lehtijulkaisun lukija- ja tilaajapiiriksi, sitä pätevämmiin julkaisu voidaan toimittaa.

Tämän lehden tarkoitus on kerätä muistelmia ja elämäntapauksia säilytettäväksi vastaisille sukupolville. Monikin tapaus sinänsä voi olla paikallisestikin vähäinen, mutta sillä silti saattaa olla aikojen kuluessa historiallista arvoa. Sukupolvet vaihtuvat ja muistikuvat häipyvät menneisyyden hämärään, jollei niitä säilytetä kirjoitettuun tahi painettuun sanaan. Me tämän sukupolven eläjät emme

ehkä voi varmasti päätellä, mikä olleista ja menneistä asioista ja tapahtumista historiallisesti on tarpeeksi arvokas, koska katselemme niitä vielä liiaksi läheltä, vaan kun kaikki mahdollinen on säilytetty, niin aikanaan niistä edustavimmat jäävät pinnalle.

Lehteen otetaan myöskin kaunokirjallisia kirjoituksia, mutta kovin pitkiä tämän alankaan purkauksia ei tilamme toistaiseksi salli.

Toivotamme kaikki lehtemme lukijat ja heidän tuttavansa ja tuttavienkin tuttavat vakinaisiksi tilaajiksemme ja ystäviksemme.

Toimitus

Kaipuu:

*Jos missä milloin liemme,
Ne mielessämme on,
Ne synnyinseudun muodot,
Nuo kaltaat Suvannon.*

*Ei täällä luonnu silleen
Nuo latvat maiseman,
Kuin luontui virtaviivoin
Ne äyryät Sakkolan.*

A. A v a.

Enkel-kuoro

*Enkel-kuoro paimenille
Kertoi ihmeen sen,
Tuli seimen pahnain päälle
Poika Ihmisen.
Jospa enkel-laulu lauha
Soisi yhä niin,
Että syntyis joulurauha
Ihmissydämiin.*

Joulu lähestyy

Rauhan ja hyvätahdon juhla lähestyy ja ihmiskunta valmistautuu vastaanottamaan tätä kristikunnan suurinta päivää. Vastaanottovarustelut suuntautuvat usein pääasiassa taloudellisiin näköaloihin ja ulkonaisiin puitteisiin, joten useinkin sydämen ja mielen valmistaminen ja herkistäminen kunian kuninkaan vastaanottoon sopivaksi jää sivualalle. Ihmiskunnan näköalat ovat yhä enemmän materialisoituneet, joten entinen vakaa ja harras hengenviljelys on valitettavassa määrin taantunut. Suuret ja järkyttävät maailman tapaukset ovat kenties hetkeksi herkistäneet niiden sielut, jotka ovat näissä nähneet kaikkivaltiaan voiman, ovat havainneet, että ne jotka voimallaan kerskailivat hukuivat.

Ovatko suuret maailman tapaukset jälleen toistumisvaiheessa, sillä kerskailijoita ei nytkään puutu. Jumalattomat ovat voimantunnessaan ja luottavat siihen, että kun tiede on valloitettu sen äärimmäisille rajoille asti, niin, niin Jumalan ääni saa vaieta.

Pienellä Suomen kansalla ei ole kerskailemisen syytä, vaan hyvällä syyllä ja nöyrällä mielellä meidän sopii tunnustaa, että sen minkä olemme saavuttaneet ja sen minkä olemme säilyttäneet olemme saaneet aikaan vain Korkeimman voiman tukemana ja Joulunlapsen seimelle hengessä kulkiessamme muistakaamme häntä kiittää kaikesta siitä mitä meillä on ja mitä vastaisuudessaikin toivomme olevan, sillä kaikelle sille mitä todella tarvitsemme antaa hän, Joulunlapsi, siunauksensa.

Niilo Lauttamus:

”Jää hyvästi”!

(Omistettu Suvannon Seudulle)

Taivaanrannalla paloivat luonnottomat tulet, ihmiset katsoivat ja pelkäsivät, sillä luonnottomien tulien takaa salamoi ja satoi rautaa.

Oli lähdettävä, koska toinen oli tulossa. Tulija tahtoi murskata kaikesta polkea jalkoihinsa, raiskata, häväästä.

Lähti yksi, toinen... koko heimo. Ennen olivat tiet tuntuneet leveiltä, nyt kapeilta — nyt oli kulki-joita paljon, enemmän kuin ennen. Nyt ei sanottu päivää, kuten ennen, nyt toivotettiin Jumalan siunausta, ohitettiin, kadottiin... jälleen ohitettiin ja kadottiin... virraten, kuohuten mieleltä kuin Suvantojärven niskalla kuohuva koki.

— Jää hyvästi... Jää hyvästi! Vanhuksen pää kohosi, silmät tuijottivat pimeyteen. — Jää hyvästi... Jää hyvästi! Käsi kohosi, tahdoti pidättää. — Jää hyvästi... Jää hyvästi! Sydän huokasi tuskasta.

Viel karjalan kunnailla lehtii puu- - - - -.

Miten syvän kaipauksen — tähtytymättömän toivekuvan — synnyinseudun rakkauden — synkän vihan ja epäoivon katkerat kyyneleet, ovatkin ylläolevat säkeet meissä karjalaisissa herättäneet, ei rakkaat maakuntalaulumme säkeet ole pystyneet meille antamaan sellaista tunnepohjaa. Ei ihme jos seurakuntien ja kuntien lopeita jaistilaisuuksissa sen kaihoiset säveleet nostivat kyyneleet kaikkien karjalaisien silmiin.

Jo lähes pari vuosikymmentä olemme me nyt vanhemmat siirtolaiset halunneet nähdä noita rakkaita rantoja sen niemiä, notkoja ja saarelmia, yöllä ovat unikuvat liikkuneet koti tanhuvilla ja päivillä olemme tehneet verilouja oloistamme siellä ja täällä. Vielä kymmenisen vuotta sitten olisimme antaneet paljon, osamme, ja onnemme jos olisimme päässeet edes kaukaa katselemaan, noita synnyinseutuja, kuten Mooses Kanaan maata.

Voi arvata sen innostuksen ja riemun, jännityksen ja pelon kun vuosi sitten saimme tietää, että matkustaminen Leningradiin on sallittu ja sehän oli sellainen silinainvuori joita jo voi katsella luvattua maata.

Välittämättä matkakustannuksista oli meitä lähtijöitä 35 henki-

— No, Teemu-polle, vedähän... vedähän, että joudutaan, vedähän.

— Tietä!... Antakaa tietä! Pois tieltä, meillä on kiire!

— Pois tieltä... antakaa sotilaille tietä... antakaa tietä, heillä on kiire!

— Älkää ajako hanteen... Mansikki on vanha lehmä — Mansikki ei jaksa takaisin tielle!

— Pois tieltä, pois, pois... meillä on kiire!

— Kiire, kiire... Meilläkin on kiire... Lapsemme paleltuvat, kangistuvat!... No, polle, vedähän... vedähän...

Heikoimmat heimosta pakenivat, vahvat jäivät... Heimojen vahvat kiirehtivät vastaan.

Sinne jäi Suvannon seutu... virtasi kohisten koski, kuten ennenkin... virtasi vuolaana Taipaleenjoki, kuten ennenkin... välissä lepäsi Suvanto, kuten ennenkin. Sinne jäivät, saivat rannoilleen vihan, veteensä verta.

löö kauniina syyskuun aamuna Tampereen asemahallissa varusteluna mielestämme riittävillä matkapasseilla matkalla kohti synnyinseutua v. 1956.

Saavuimme rajalle jonka ei olisi pitänyt mielesämme olla raja. Hei alkoi näkyä sodan ja rappion jäljet, paljon tuhoitua ja vähän jälleen rakennettua, siellä täällä kolhoosialonpoikia nähti heinää ainoalle lehmälleen — puhdeöikseen.

Kävimme kiertokäynnillä Viipurissa, jossa moni retkeläinen liikkui kuin kotoisella maaperällä, vaikka henkilöt olivat muuttuneet ja kaupunkikuva erilainen.

Me Sakkolan siirtoväki tahdoimme ummistaa silmämme kaikelle tuolle ikävälle, me tahdomme herätä omassa ympäristössä ihanteen maisemiin, kauniisiin taloihin ja ystävällisiin ihmisiin, kuten kaksikymmentä vuotta sitten, me emme voineet vielä särkeä kaunista kuvaa synnyinseudusta.

Saavuimme Leningradiin klo 12 suomenaikaan, meitä tuli vastaan matkojemme virallinen edustaja asemalle, joka tilasi prssiautot hotellimatkaa varten, vaatimattomasti puettui kantajat veivät matkalaukkumme autoilta hotelliin. Kaikki sujui virallisen asiallisesti. Pois oli hävinnyt venäläinen vilkkaus.

Sunnuntaina ja maanantaina katsoimme Leningradin nähtävyyksiä, Pietari Suuren rakentamia palatseja ja senaikuksia taldeaareita, — nykyaikana rakennettuja Metroa, kansan puistoja, stadionia ja tavarataloja.

Ja sitten tiistaina klo 7 »vei sinne mun kaihoni pohjaan», välittämättä, pyynnöistä kielloista ja varoituksista. Emme puhuneet muuta kuskillekaan kuin oikealle, vasemmalle ja nasta pohjaan, nämäkin käsillä puhuen.

Voitte ajatella sen jännityksen ja kiihkon millä me ahmimme 40 vuotta sitten nähtyjä Inkerinmaan

maisemia jotka oli suurilla sotatekoneilla tasaseksi ja aulioksi laikaistu.

Jännitys nousi huippuunsa saatuaessa eni valakunnan rajalle, jota olimme saaneet nähdä 17 vuotta sitten. Ei nekään maisemat kovin lohduttavia olleet, mutta kun oli tavoitteena omakoti kullan kallis, jonka toivoimme itäisen naapurimme meille antavan takaisin lähitulevaisuudessa, kuten Porkkalan jaksomme varttua nuo parikymmentä kilometriä.

Aamu oli varhainen aurinkoinen, syyskuun väriloisto kultasi maat, talvaan ja metsät, »viel karjalan kunnailla lehtii puu» ja pihlajat olivat punaisenaan marjoja.

Ensimmäinen pysähdys oli hyvän ystävämmä ja matkaoverimme kotipiha, voi hyvä luoja miten kaikki oli muuttunut, ei ollut taloa ei aitoja ei puutarhaa, paikalle oli rakennettu talo jossa oli kansakoulu, pihalla leikki lapsia, aittaa korjasi outo mies, voitte arvata toverimme mielenjärkytyksen kun hän ei tuntenut. Oma pihaansa!

Olin varustanut makeisia, rahaa ja pikkuesineitä tervetuliaisiksi kotonani asuville, lapsille ja aikuisillekin, filmin valokuvaan ja muistista kaivellut kaikki venäjänkieliset sanat kotini kunnollisia hoitajia ajatellen. Olin ensi järkytyksen jälkeen ajatellut, ettei se ole noitten asukkaitten syytä, jos pello kasvavat pajukkoa, talot on päästetty rappiolle, ovat he ikinä vähissä vaatetuissa ja aliravittujakin, syy on johdossa.

Näissä mielikuvitelmissa lähestyimme kotikylääni ja viimeiset meillä kurkin joka pensaan takaa milloin alkavat kotini rakennukset näkyä. Olihan sinne jäänyt uusi asuinrakennus, väliaikainen karjarakennus, rehulato ja talousrakennus, sekä kuivaaja.

Henkeä pidätellen laskeuduin pois autosta kotikujan suulla. Ensimmäinen kummasus, kuivaajarakennus oli poissa, ei tarvise nähdä näin pienilehoksia?, mutta johan pusken läpi pitäisi hämmöttää tupa ja karjarakennus. Hieroin silmiäni kuin unista herätessä. Pois pyyhkäisty, purettu, hävitetty, iski salamana sieluni syvimpään. Kaadu ja nousin,

Tukkijätkät tulevat

(Muistelma)

Kirj. S. Ollikainen

Kylän vanhat miehet kertoivat:

Viime vuosisadan viimeisen kymmenluvun alussa, kun metsänostajia alkoi liikkua Petäjäjärven kylän alueella ja metsiä myytiin melkein jokaisesta talosta, mistä vain siihen aikaan saatiin kelpaamaan, ilmestyi keväisin valtavia tukkika-soja Saijoen kosken sekä Petojoen (Piustin) rannoille. Talven lumien keväällä sulaessa paisuivat nämä itsessään vähäiset joet valtaviksi virroiksi ja silloin oli tullut tukkien uiton alkamisaika.

Tukinuitton tottunutta miehistöä ei paikkakunnalla ollut, sillä paikallisen väestön tapana ei ollut käydä kauempana työansioilla, ei

juoksin paikalle miltei valmiina kostamaan ensimmäiselle vastaan tulijalle kotieni hävitys. Mutta ketään en kohdannut. Heikko kaura ja hylätty niitokone kerjoivat hyvän pellon heitteille jättämisestä, peltojen, joita olin poikasena ollut kivikosta perkaamassa. Isilläni peritty, nyt hävitetty ja raiskatuna.

Silmäni saivat pihalla olevaan sukukiveen, johon esi-isämme kauan sitten paikalle rakentessaan olivat hakanneet vuosiluvun. Se pani ajattelemaan historiaa, seitsemän kertaa on vihollinen vallannut tätä ennen kannaksen, nyt kahdesti muutaman vuoden väliajoin suomalaisia heimolta, vieras on myös sen takaisin antanut milloin suosiolla milloin väkisten.

Palasin samantien autolle otettuani kuvia noilta rakkailla rannoilla, että voisin kotona täällä Hämeessä rauhassa ajatella matkani opetuksia. En vihannut enään siellä asujia, en liioin heidän johtonsa, en kaipaa enää unikuvia, sillä ne sammuiivat, mutta olen ripustanut kanaleeni pajuihin ja itken nyt valitusvirttä, enemmän unohtan oikean käteni ja kieleni tarttukoön suuni lakeen, jos sinut unhotan, Suvannon Seutu.

E v a k k o.

ainakaan metsä- ja uittotöissä ja sellaisia töitä ei taas täällä kotopuolella aikaisemmin ollut. Näin ollen oli tukkiyhtiöiden tuotava työtaitoinen uittosakki muualta. Useita porukkoja tulikin Pohjanmaalta ja Hämeestä, vuosia jo jokivarsilla rämpineitä jätkeä.

Omasta mielestään olivat nämä tulokkaat aivan eri miehiä, vieläpä monen paikkakuntalaisenkin mielestä, jotka tunsivat alemmuuskomplekseja ja ihannoivat sellaisia sankareita, jotka koskessakin pysyivät tukin niskassa (saavutus kylläkin) ja joivat, jotka toisella sanalla kirosivat ja elivät muutenkin kuin keskiaikaiset sotilaat vieraassa maassa.

Luonnollisesti yksi ja toinen likkalapsikin ihastui noihin, heidän mielestään välittömiin ja rohkeisiin urhoihin ja väheksyi oman kylän nuoria miehiä, jotka tässä uudessa miesten työssä, tukinuittohommassa, kykenivät vain kasoja vierittämään ja rannalta katselemaan kun »tukkilaiset» seilasivat virrassa selkäenossa tukilla kuin hyväkin kippari tervahöyryn kannella. Kylässä järjestettiin tietenkin aikajoin tansseja, joskus tukkilaisten — ja joskus kyläläisten toimesta. Näissä »kalenoissa» alkoivat tukkilaiset telmiä kukkoina tunkkiolla ja kohtapuoleen ottivat tavakseen puukot käsissä heiluen hajoittaa kyläläisten järjestämät tanssit ja viedä työt mukanaan, mikäli ne lähtivät, joko mielellään tahi puoliväkisin. Tätä menoa kylän nuoret miehet katselivat jonkin aikaa melko välinpitämättömin sivullisen katsein, vaan kun siitä ei näyttänyt asiallista menoa selkiävän, niin päätettiin kerrankin näyttää vieraille, kuka sentään kylässä määrää ja järjestyksen pitää.

Järjestettiin Kinnasen Pekkolaa tanssitalaisuus, josta jo viikkoja ennen levitettiin tietoja myöskin tukkilaisten keskuuteen, että kuuluttaisiin, miten nuo räyhäsuiset kukkoilijat alkoivat jälleen tilaisuuteen suhtautua. Niinpä kuultiin tukkilaisten ilta-juomingeissaan uhkailleen, että nyt sitten nujerretaan kyläläiset lopullisesti ja tehdään mitä halutaan. Tämän uhkailun panivat kylän mie-

S u v a n n o n - S e u t u

Ilmestyy 4 kertaa vuodessa ja maksaa vuosikerta mk 225:—
Asiamiehiä on järjestetty noin 10 kuntaan.

Toimitus:

Päätoimittaja: Santeri Ollikainen, toimitussihteeri Eero Naskali. Muu toimituskunta: Yrjö Raaska, Ester Pitkänen, Viktor Ryyppö ja Helmi Uosukainen. Ilmestymisaikat: Helmikuussa, toukokuussa, elokuussa ja joulukuussa. Ilmoitushinnat: 10 mk palstamillimetriltä. Seisovista sekä koko- ja puolisivun ilmoituksista annetaan alennus.

KAUPPOJA TEHDÄÄN JOULU-TUOTANNOSSA

Suurmyymälämme eri osastot ja Torni-Tuotanto Teiskontie 1. ovat valmiina palvelemaan Teitä lahjatavaroiden ostoissa.

Joulupöydän lukemattomat herkut ja jouluvalmisteluihin liittyvät tavarat hankitte parhaiten siirtomaatavara- ja lihamyymälöistämme joita on eri puolilla kaupunkia ja maaseutua.

Tervetuloa jouluostoksille

Tuotanto

LEHDESSÄMME
KANNATTAA
ILMOITTA

Hyvin varustautunut
Ruoka-, Seka- ja Siirtomaa-
tavarain kauppa
EINO KÄPYNEN
Hakkari

Suvannonseudun siirtoväki

Olemme palvelleet teitä synnyinsedullanne Sakkolan kassojen kautta. Olemme palvelleet teitä täällä vaikeina päivinä. Kääntykää aina luottamuksella puoleemme, sillä hoidamme myös nykyisinä vaikeina aikoina talletus- ja luottoasianne teille edullisimmalla tavalla.

Lempäälän Seudun Osuuskassa

Puhelin Lempäälä 203

Lempäälän Autohuolto

VILJO HEINO

Puh. 322

Lempäälä

Velj. Läärä O/Y

Urheilu, Pyörä ja
Kenkäkauppa

Orivesi as. Puh. 108

**Hirsilän Mylly ja
Sirkkelisaha**

ALBIN VISKARI

Puh. Hirsilä 51